

Educația poporului în alte țări

— A d a u s —

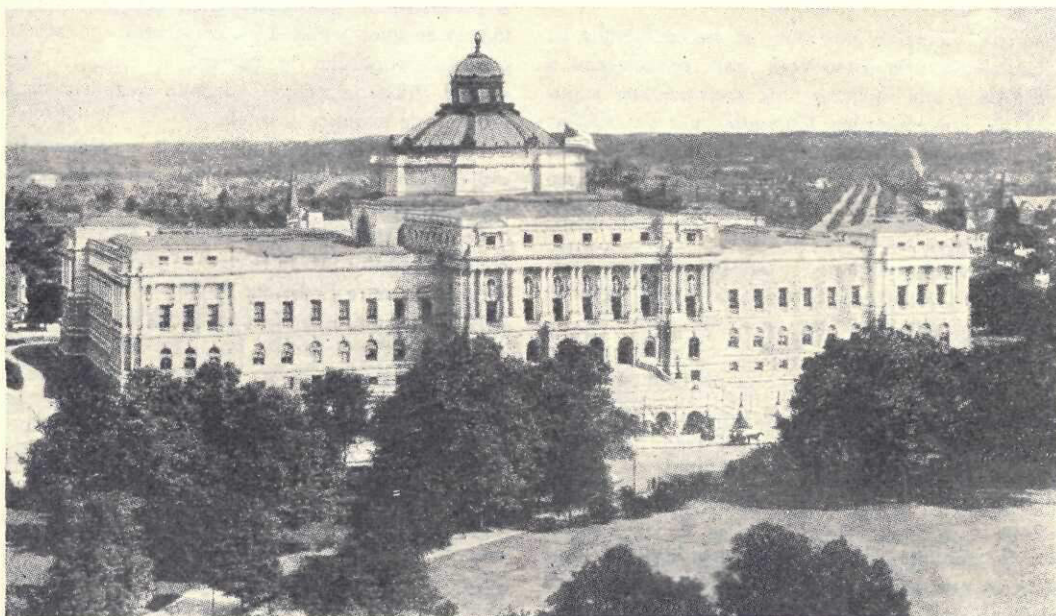
Educația poporului în Statele Unite ale Americii (II)

IX. *Universitățile urbane.* O formă însemnată a extensivității universitare este aceea realizată în clasele de după amiază și seară ale Universităților urbane. Universitățile urbane americane sunt mai vechi decât corespunzătoarele lor engleze și mai felurite ca origină și control. Ele sunt neașteptat de numeroase, cuprinzând cam 1/6 din colegiile și universitățile Statelor Unite și înscriu aproximativ 40% din elevii cursurilor secundare. Creșterea lor a fost cu deosebire repede în timpul celor din urmă 20 de ani. Programele de studii ale

problemelor industriale, și năzuiește în general să aibă o parte esențială în comunitatea unde e așezată.

Universitățile urbane din America au organizat o Asociație a Universităților Urbane.

X. *Educația absolvenților.* O altă formă a educației extrașcolare care a fost începută mai de curând de universitățile și colegiile americane este aceea care are în vedere pe propriii lor absolvenți. Întâia încercare a unui colegiu ca să menție o legătură de educație cu absolvenții lui a fost făcută în 1922. De atunci ideea educației ca un proces permanent s'a răspândit tot mai mult și mai bine de 40 de instituții au făcut încercări în această direcție. Aceste încercări au luat

Biblioteca Congresului dela Washington

universităților urbane oglindesc cererile lumii în care se dezvoltă: precumpănesc îmbelșugat cursuri în diferite ramuri ale științei, de sociologie și de comerț.

Cursurile de seară ale universităților urbane alcătuiesc cea mai colorată și vioaie realizare ajunsă de aceste instituții. Bărbați și femei se simt legați personal față de așezământul în ale cărui clase și laboratoare vin câteva seri pe săptămână. Universitatea e chemată să le dea instrucția în obiectele care-i interesează. Acest fapt înrăurește programul cursurilor de ziua, și membrii facultății, văzând că subiecte noi și ciudate sunt predate cu izbândă la cursurile de seară, vin să se mire cum de unele din aceste materii nu pot fi potrivite cu studenții de ziua. Astfel universitatea urbană resfrânge în programul ei de studii felul de îndeletniciri ale regiunii. Ea se pune adesea în serviciul diferitelor secții ale municipalității (sănătate, alimentație, apă, etc.). Universitatea ține un birou de cercetări pentru analiza afacerilor locale sau a

mai multe forme: conferințe de educație anuale în tabere — un fel de cămine intelectuale — buletine speciale departamentale, care poartă grija de legătura și discuția statornică între facultățile universității și absolvenți, liste de lecturi, conferințe la radio, ca să amintim numai o parte din ele. Consiliul American al Absolvenților, o asociație de 250 de secretariate de absolvenți, reprezentând aproximativ 80.000 de absolvenți, s'a unit cu Asociația Americană pentru Educația Poporului ca să cerceteze chestiunile răspunderii colegiilor și universităților față de continuarea educației membrilor lor și în ce chip poate să fie mai bine împlinită această responsabilitate. De curând s'a înființat în biroul Asociației Americane pentru Educația Poporului un serviciu cu îndatorirea să studieze mersul experiențelor în ființă din domeniul continuării legăturilor intelectuale cu absolvenții și să propuie măsurile viitoare de luat.

XI. *Școli înființate de asociațiile religioase și sociale.* Fie-

care din marile asociații create la început în scopuri religioase și sociale întreprinde o activitate de educație ca o fază ajutătoare. Asociația Creștină a Tinerilor înscrie cam 90.000 de tineri pe an, cei mai mulți la cursuri de seară care sunt mai cu seamă de natură profesională, dar încep să urmărească și scopuri de alt fel. Asociațiile Creștine ale Tinerilor au un program de educație chiar și mai întins, dar mai mult de natură informativă față de cel aplicat de Y. M. C. A. Centrul lor de greutate cade în întregime pe partea studiilor culturale, Cavalerii lui Columb și Asociațiile Tinerilor evrei și ale Tinerelor evreice repetă într-o scară mai mică modelul celorlalte asociații.

XII. *Chautauqua-urile și liceele.* Chautauqua-urile și liceele moderne servesc aproape exclusiv orașe de mai puțin de 2.500 de locuitori. Cu excepția unui mic număr, cele mai multe urmăresc profitul. Concurența rezultată din radio, cinematograful și transportul ușor a dus la o mare pierdere financiară în ultimii ani, privind pe inițiatorii Chautauqua-urilor și liceelor.

Chautauqua-rile comerciale nu trebuie să fie confundate cu Instituția Chautauqua de la New-York, care organizează o școală de vară de 2 luni în fiecare an, asemănătoare sesiunilor de vară ale universităților. Cursurile sunt sistematice, în 18 ramuri, și predate de profesori de colegii și de școli de vară. Ca adaos sunt și serii de conferințe pentru cei ce nu doresc să se înscrie la o activitate formală academică și concerte dese, activități sociale și sporturi.

Instituția Chautauqua a organizat acum câțiva ani și o experiență de călăuzire în lectură. E vorba de cercul literar și științific Chautauqua. În fiecare an se trimit patru cărți la fiecare din cei 10.000 de membri, cărți complementare cu o temă centrală. Împreună cu ele merge și un manual cu indicații despre metoda de studiu și un plan lunar de chestiuni care să servească drept temei grupurilor de studiu. S'a căutat să se alcătuiască asemenea grupuri de ceteori a fost cu puțință și să se pue la cale adunări în care cărțile să fie discutate.

XIII. *Forurile deschise.* Forul deschis, o ediție din urmă a vechiului liceu, este acum un așezământ care se desvoltă în multe părți ale țării. Cu toate că nu este un așezământ de educație, are însă în cele din urmă o înrăurire educativă. Forurile sunt numai individualiste și autonome. Există o federație cu legături nu prea strânse, cunoscută sub numele de Consiliul Național al Forului deschis, dar rosturile ei se mărginesc la trimiterea de conferențieri când se cer. Fiecare For își hotărăște propria procedură și plan de lucru. Forurile variază însă după caracterul comunității. O jumătate din ele stau sub auspiciile bisericilor și-și țin adunările în auditoriile bisericesti. O adunare de for e alcătuită dintr'o conferință de un ceas, urmată de o jumătate de ceas de întrebări puse de auditor și răspunsuri de conferențiar. Conferințele au de obicei un subiect politic, economic sau larg social.

XIV. *Educația Muncitorilor.* Educația muncitorilor ca mișcare a fost necunoscută în Statele Unite până la încheierea războiului, cu toate că unele încercări sporadice s'au făcut în această direcție în ultimul pătrar de secol. În 1921 un grup de sindicalști și de profesori din New-York a înființat biurul de educație a muncitorilor din America. El trebuia „să fie o centrală de informații și să deștepte interesul pentru educație printre muncitorii țării, să ia parte la

întocmirea de cursuri în diferite localități, să unifice experiențele răslețe ale educației muncitorilor din America și să le dea seriozitatea care iese din conștiința sforțării colective". S'au deschis biurouri în New-York City, s'a numit un secretar executiv, s'a hotărât un program de lucru, s'au ținut conferințe. Reprezentanții biuroului de educație a lucrătorilor s'au gândit mai de mult să intre într'o legătură oficială cu Federația Americană a Muncii, ca organul cel mai de seamă și mai reprezentativ al muncitorilor și muncitoarelor din Statele Unite. Tratatările dintre amândouă organele au avut ca urmare că biurul a fost făcut agenția prin care Federația Americană a Muncii își împlinește întregul program de educație a poporului pentru membrii ei.

Biurul educației poporului are meritul creșterii însemnate în numărul de cursuri muncitorești întocmite în cei din urmă 8 ani. El a dat ajutor material proiectelor de educație a lucrătorilor care i-au permis înființarea ca și aceluia pe care le-a promovat însuși. Biurul a publicat cărți, planuri și programe de studiu. Mai mult decât orice, el a pus la un loc tot ce avea legătură cu chestiunile fundamentale comune educației poporului în general și educației lucrătorilor în special, filozofia acestei educații, metodele de învățământ, programele analitice și altele.

Dintre cele 12 colegii ale muncii împrăștiate în țară, colegiul muncii Brookwood de la Katonah în New-York este cel mai cunoscut.

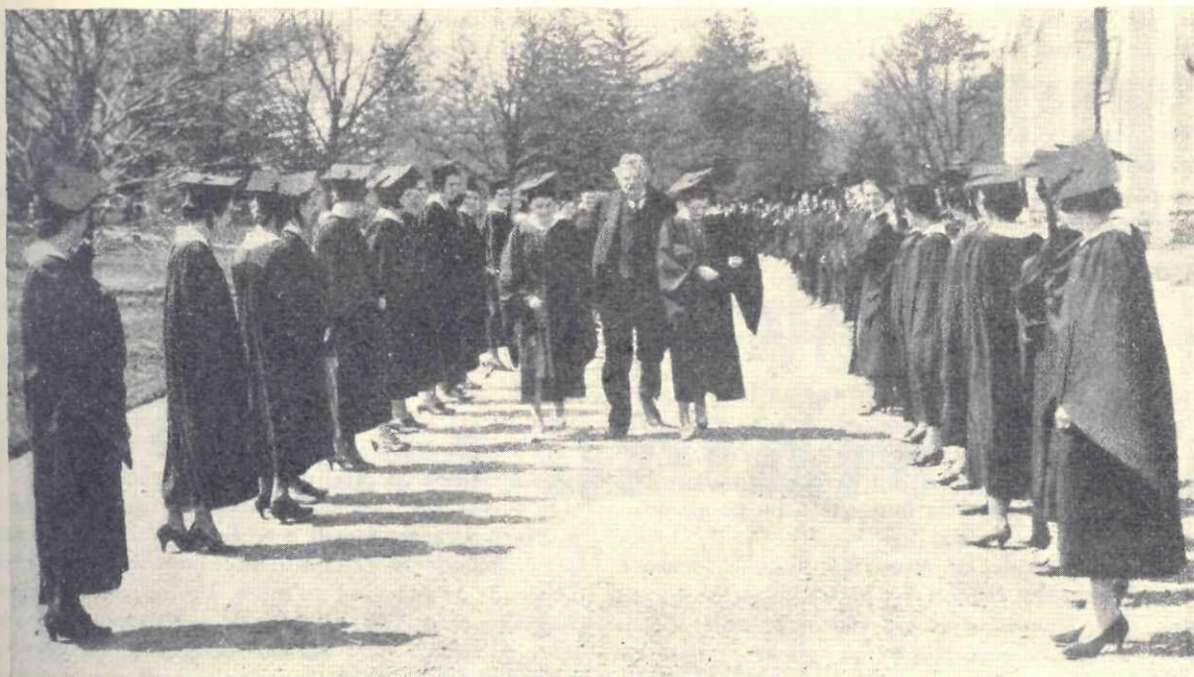
O experiență care este unică în America este programul combinat pentru lucrători care se aduce la îndeplinire în California de către Federația de Stat a Muncii și de către Universitatea din California prin secția extensiunii.

XV. *Școli speciale de vară.* La fel cum s'a întâmplat în Anglia, școli speciale de vară au luat un loc însemnat în mișcarea de educație a poporului. Cele dintâi — o școală pentru lucrătoare la Bryn Mawr College și un colegiu al muncii de lângă Denver în Colorado — sau înființat în 1921. De atunci numărul acestor școli speciale a crescut până în 1928, când erau peste 12. Unele din școli sunt deschise numai ca să sindicalizeze pe lucrătorii industriali. Altele, ca școala de vară Bryn Mawr, primesc lucrători ca atari fie că sunt sau nu membri ai sindicatelor. Sunt și unele care admit ca elevi pe oricine le urmărește cu adevărat interes programele.

Școala de vară Bryn Mawr, care este una dintre cele mai cunoscute și cea mai veche dintre școlile speciale de vară pentru lucrători, a hotărât „să ofere posibilități tinerelor femei din industrie să studieze subiecte de cunoștințe generale și să se exerciteze în limpede gândire". Cam o sută de femei sunt primite în fiecare vară pentru un curs de 8 săptămâni. Intre toate alcătuirile de educație a poporului în Statele Unite Bryn Mawr a mers cel mai departe cu sistemul tutorial. Practica lui de la început, ca să dea fiecărui instructor cel puțin un tutor asistent a fost schimbată în vara 1928 în favoarea unui plan după care fiecare instructor era răspunzător de propriul lui tutorat.

Școala Bryn Mawr și celelalte școli speciale de vară se deosebesc de cele îndrumate de universități și colegii pentru întreg poporul. Acestea din urmă, întrucât sunt deschise în general pentru adulți, sunt conduse în mare parte de profesori și de studenți ai colegiilor.

XVI. *Școlile de societăți.* Experiențe interesante în edu-

Oaspeți la Bernard College

cația profesională sunt puse la cale de anumite industrii. Aceste experiențe au ca scop să desvolte îndemânarea și cunoștințele trebuincioase pentru o imediată punere în practică în materiile care se predau la asemenea cursuri. Marile societăți, cum sunt Standard Oil Company, Westinghouse Company, Societatea telefoanelor și alte întreprinderi au secții de educație care au în vedere pe impiegați dela cursurile de ucenicie până la cele mai înalte ramuri tehnice. Se poartă grije și de educația elementară care e necesară ca bază pentru instrucția tehnică.

Activitatea școlilor de societate nu e în legătură de nici un fel, nici ca natură nici ca scop, cu așa zisa educație a lucrătorilor.

XVII. Cluburile de femei și Grupurile de educație părintească. Trei milioane de femei fac parte în Statele Unite din Cluburi femeiești, în orașele și orașe de toate felurile. Funcționari naționali și de Stat pregătesc material de studiu care alcătuiește temelia programelor de educație în timpul anului. În jurul școlii publice ca unitate de bază, sute de mii de părinți, mai cu seamă mame, sunt strânși în asociații de învățători și părinți, în grupe de studiu copilului, în grupe pentru bună starea copilului etc. Ele se ajută cu zece sau mai multe organizații naționale. Fiecare grup e legat de un program de educație. Câteva din marile universități de Stat, îndeosebi Iowa, Minnesota, California și Ohio și-au luat de curând obligații în legătură cu programele de educație părintească în regiunile lor.

Liga Națională a femeilor votante ale cărei grupe locale se deosebesc de cluburile obișnuite de femei prin aceea că programele lor au în vedere îndeosebi educația politică, a pus la cale o experiență interesantă de radio. Timp de zece luni premergătoare celei din urmă alegeri prezidențiale, liga a conlucrat cu societatea națională de radio cu conferințe din 2 în 2 săptămâni despre „Ce trebuie să facă Adunarea

Națională”, întovărășite de discuții în afară de partid, despre marile probleme ale țării. Pregătirea conferințelor în legătură cu subiectele discutate a fost organizată de Liga femeilor votante împreună cu Asociația americană a bibliotecilor. Liste de conferințe scurte au fost întocmite și anunțate prin radio, și în același timp au circulat pentru publicul bibliotecilor prin *Library Journal*.

XVIII. Școli speciale. Spiritul educației poporului în Statele Unite se străvede mai bine nu în organizațiile naționale, ci în întreprinderile individuale ieșite din același îndemn, al unui individ sau al unui grup, și răsfrângând curiozitatea intelectuală și pornirea de cercetare critică în care poate, și numai în ele, să înflorească educația poporului.

1. **Noua școală de cercetări sociale.** Noua Școală de Cercetări Sociale a fost înființată acum 10 ani în orașul New-York ca să pregătească persoane cu o inteligență matură pentru instrucție și cercetări în problemele vitale ale timpului.

După cum stă scris în întâiul manifest, scopul școlii este „să caute o dreaptă înțelegere a ordinii existente, a originii, creșterii și activității de astăzi precum și a acelor împrejurări hotărâtoare care lucrează pentru o revizuire a ei”. Sau cum a fost desvoltat într-o publicație următoare: „Câmpul ei central de cercetare este acela al științelor de școală și punctul de vedere acela al liberalismului intelectual, căutând să priceapă așezămintele și acțiunile instituționale în ființă mai mult decât să le aperse sau să le supuie unui criticism distructiv”. În măsura în care mijloacele i-o îngăduie programul cuprinde orice ramură de gândire în care idei noi cer cu stăruință să fie cercetate și valorificate. Cea mai mare parte din acest program e alcătuit din științe politice și sociale, istorie, filozofie și psihologie, literatură și artă, educație și morală.

Orele de clasă ale Noii Școli sunt puse târziu după amiază sau seara pentru că aproape toți elevii ei sunt ocupați

în altă parte în timpul zilei. Cele mai multe din cursuri sunt predate în formă de conferințe, cu timp destul pentru discuție de informare.

Noua Școală nu pune taxe de intrare, în afară de un număr mărginit de cursuri speciale. Ea nu dă diplome și nu ține examene, în afară de cazuri speciale când studenții cer o dovadă formală a activității avute. Sunt deopotrivă de bine veniți la Noua Școală, atât cei cari s'au bucurat de o educație de colegiu cât și cei cari din punct de vedere al educației sunt autodidacți. Elevii ei sunt un corp ales, dar principiul după care se face alegerea este cel democratic al puținței de urmat cursurile rezemat pe un nivel intelectual la fel de înalt.

Facultățile școlii se schimbă din timp în timp. Aceasta are loc după considerații de organizare. Școala crede în valoarea introducerii de elemente proaspete, neconținut, în corpul profesoral. Profesorii sunt toți de grad universitar, fie că sunt în universități sau nu. Intre ei a intrat un număr de oameni de marcă din Europa.

2. *Institutul Poporului din New-York*. Institutul Poporului din New-York a fost înființat în 1897 ca un for de discuție publică. În anii din urmă el și-a concentrat toate silințele asupra activității de educație care se exercită pe două căi deosebite: 1. Uniunea Cooper a forurilor a fost înființată ca să organizeze discuțiile libere despre chestiile publice. Acum se țin conferințe și se fac discuții în sala cea mare a Uniunii Cooper de 3 ori pe săptămână din Noemvrie până în Mai. Conferințele de Vineri alcătuiesc un curs continuu în fiecare an. 2. Școala Institutului a fost începută acum 10 ani ca un răspuns la cererile de conferințe și discuții adiționale despre problemele de interes special care se iveau din discuțiile Uniunii Cooper a forurilor. Școala are cursuri în patru seri pe săptămână în Secția Muhlenberg din Biblioteca publică New-York. De acum 5 ani s'au organizat de Institutul Poporului clase experimentale. Cea mai mare parte din ele au luat forma grupurilor de lectură și discuții. Ele se țin în secții deosebite din Marele New-York și sunt socotite ca un laborator în care se încearcă tipuri de cursuri și metode de instrucție pentru elevii adulți. Elevii iau parte activă la cercetările puse la cale.

Există și alte școli speciale mai puțin cunoscute, în care se numără și 4 școli populare de adulte, sistem danez, dovedite până astăzi nepotrivite cu viața americană.

XIX. *Organizația comunală*. Mișcarea de educație a poporului în Statele Unite n'a ținut dela început seama de hotarele teritoriale. Puncte de vedere naționale, regionale, de Stat, de sat sau altele au părut de puțină însemnătate; posibilitățile de educație a poporului s'au înmădiat fără excepție după trebuințele comunității.

Cea dintâi încercare în Statele Unite de organizare a unui întreg sistem de educație a comunității în legătură cu mulțimea și cu trebuințele ei s'a făcut în Cleveland, Ohio, la 1924. Ceea ce a urmat a fost conferința de cooperare educativă din Cleveland și mai târziu o organizare ajutătoare, asociația de educația poporului din Cleveland. Pe urmele acestor întocmiri organizațiile de educație a poporului din Cleveland, mai cu seamă în legătură cu serviciile lor, atât de formație cât și de informație, lucrează după un plan progresiv de comunitate, cuprinzător prin fire și menit să micșoreze munca dublă și competițiile de sfortări. În 1925 Buffalo, New-York, a organizat deopotrivă un plan de lucru sub auspiciile grupului cooperativ cunoscut sub numele de Consiliul de edu-

cație din Buffalo. Planul de lucru a fost publicat și recomandările consiliului au fost puse foarte curând în practică. Pildele din Cleveland și Buffalo au dat naștere la grupuri asemănătoare în Chicago, Illinois; Detroit, Michigan; St. Louis, Missouri și Brooklin, New-Yrk. Planuri de organizare s'au făcut și într'un număr de alte orașe. Dallas, Texas, în Federația ei civică și Institutul pentru educație socială, înființat în 1920, înfățișează poate cel mai bun exemplu din țară al unei întreprinderi particulare de educație a poporului care a primit cea mai mare prețuire și sprijin din partea comunității. Reprezentanții diferitelor organizații ale comunității au alcătuit o *Conferință Națională a Comunității*.

Organizarea educației adulților pe baza comunității nu s'a mărșinuit numai la orașele și comunitățile mai mari unde ea e mai ușoară și se încheagă mult mai repede. Sunt acum în mers mai multe experiențe cari au ca scop să afle metodele de pătrundere a educației poporului în comunitățile rurale¹⁾ și în orașele mici. Fundația Națională a Comunității a pus la cale pe bază experimentală o organizare a acțiunii comunale și a programelor de educație în 60 de orașe mici și comune din Statele de pe Atlanticul de mijloc. Un însărcinat din partea Asociației Americane de Educație a Poporului, întemeindu-se pe această operă mai mult extensivă a Fundației Naționale a Comunității, urmărește acum o experimentare intensivă în orașe din Chester County-Pennsylvania.

O a doua experimentare rurală, în care unul din inițiatori a fost colegiul Statului Michigan, e pusă la cale în două ținuturi din Michigan. Speranța ambelor acestor întreprinderi a fost să cerceteze posibilitățile de îmbinare a programelor de educație a poporului cu mișcarea de organizare a comunității. În amândouă cazurile acțiunea este îndrumată în așa fel ca răspunderea pentru inițiativa și dezvoltarea activității educative să cadă asupra persoanelor și organizațiilor locale.

A treia experimentare încheiată în Iunie 1928 a încercat aceeași cale prin trimiterea unui învățător ambulant în satele cu mori din New England. Un alt cerc de mici localități s'a alcătuit în New-York West, organizând programe pentru 16 centre. Trăsătura deosebitoare a planului din New-York West este faptul că, în afară de cheltuielile de început cerute de realizarea ideii, școlile și cursurile se întrețin în întregime singure, cu toate că profesorii sunt oameni cu grad universitar și primesc o despăgubire pentru activitatea lor proporțională cu salariile universitare.

Drumul câștigat până acum de mișcare în această țară, dă temeiuri speranței că educația poporului și-a luat locul statornic în complexul pedagogic, în care ea va înrîuri apreciabil bună starea a multe milioane din populația Americii.

Internat. Handbook.

MORSE A. CARTWRIGHT
din englezește de *Emanoil Bucuța*

¹ În legătură cu activitatea educației poporului și alte inițiative asemănătoare în satele Statelor Unite va apărea în numărul viitor un mic studiu, cu date culese la fața locului, datorit d-șoarei Cristina Galitz, noua premiată a Academiei Române. Statele Unite care, ca țară a tuturor posibilităților, experimentează puternic în toate domeniile educației poporului, pot opri mai mult timp luarea aminte asupra lor, chiar decât țări europene mai apropiate nu numai geografic, dar și prin fel de viață și împrejurări istorice, de noi. Studiul d-rei Galitz se chiamă: Cum desleagă Statele Unite problema educației poporului în regiunile agricole.

TIPOGRAFIA ZINCOGRAFIA E. MARVAN

EXECUTĂ ORI CE FEL
DE LUCRĂRI TIPOGRAFICE
ȘI ORI CE CLIȘEE NEGRE
SAU ÎN CULORI

BUL. PRINCIPELE MIRCEA 10
BUCUREȘTI VI. TEL. 314-08

FOTO-LITO
METALOGRAFIE
DESENE
FOTOMONTAGE
RETUȘURI

CĂRȚI DIDACTICE
CĂRȚI ȘTIINȚIFICE :
BROȘURI
REVISTE
ACȚIUNI
HÂRTII DE VALOARE

„CARTEA ROMÂNEASCĂ”

Depozitul General al Cercetașilor
României

Depozitul Oficial al Cercetașelor
României

SPORTUL

trebuie practicat cu ra-
țiune și stil

SPORTUL

cere echipament igie-
nic și accesorii mo-
derne

SPORTUL

este artă educativă și
atribut al popoarelor
civilizate

CERCETĂȘIA

formează genera-
ția viitoare

CERCETĂȘIA

cultivă sufletește
și fizicește

CERCETĂȘIA

este forța care se-
condează armata

Dentru sfaturi judicioase și ori-ce trebuințe adresați-vă la:

„CARTEA ROMÂNEASCĂ”

Bulevardul Academiei No. 3-5

SECȚIA DE SPORT: Echipamente, unelte, aparate și toate accesoriiile

CATALOGUL GENERAL ILUSTRAT se trimite gratuit la cerere auto-
rităților și Cluburilor afiliate, pen-
tru particulari Lei 100.

LIBRARIA DE STAT

BIBLIOTECA MUNCII

*In editura: MESERII ȘI INVĂȚĂMÂNT MUNCITORESC
MINIST. MUNCII, SĂNĂTĂȚII ȘI OCROTIRILOR SOCIALE*

Cultura generală:

MIHAI RALEA: Istoria ideilor sociale

D. I. SUCHIANU: Introducere în economia politică

EMANOIL BUCUȚA: Povestitori români (1880—1925)

ALBERT THOMAS: Lecturi istorice (I), tr. I. Neagu-Negulescu

” ” ” ” (II) ” ” ” ”

Cunoștințe, economice-sociale:

Ing. M. CIOC: Salariile

MARCO I. BARASCH: Legislația internațională a muncii

Manuale

CORNELIU IONESCU și CONSTANTIN A. PAMFIL: Carte de specialități pentru toți meserașii

GR. L. TRANCU-IAȘI: Contabilitatea meseriașului

D-na CEAICOVSCHI: Technologia

Fiecare volum, cartonat și ilustrat, 50 lei

CASA ȘCOALELOR

C. RĂDULESCU-MOTRU: Puterea sufletească (ediție definitivă, 1930, XV+416 pag. 150 lei)

IMMANUEL KANT: Critica rațiunii pure (tr. Traian Brăileanu, 1930, XVI+664 pag. 220 lei)

G. ZANE: Economia de schimb în Principatele Române (1930, 460 pag. 150 lei)

ASIGURARILE AGRICOLE

(Grindina, Mortalitatea Vitelor)

de

N. Ghiulea

Tipar „Cultura Națională”, 478 pag. 500 lei

TRANSILVANIA BANATUL, CRIȘANA, MARAMUREȘUL 1918—1928

O monografie puternică a pământurilor românești alipite țării prin hotărârea Adunării dela Alba Iulia, cu prilejul împlinirii a zece ani dela acest fapt. Scrisă de cei mai buni cunoscători ai problemelor și îmbrățișând toate domeniile, istoric, cosmologic, economic, etnografic și social, administrativ, cultural, 1582 de pagini în trei mari volume, cu nenumărate planșe în afară de text, diagrame hărți, ilustrații, reproduceri colorate.

Preful celor trei volume 2000 lei

Din cuprinsul numerelor viitoare: Biblioteca arhidiecezană din Blaj; Societatea carpatină ardeleană; Institutul O. N. E. F.; Muzeul etnografic din Cluj; Valea Prahovei; Comisia monumentelor istorice; Societatea femeilor ortodoxe; Castelul Peleş; Delta; Balciul; Teatrul Național din Cluj; Teatrul Național din Craiova; Muzeul Aman din Craiova; Teatrul din Turnu Severin; „Neamul românesc”; Institutul Social Român.